

چیزهای میان همه‌چیز

ادیب جان سئور

Edip Cansever

شعر

است. با چاپ مجموعه شعرهای بعدی اش جهان شعری منحصر به فردی را به وجود آورد. اشعار این دوره با فرمی بی‌شکل، گریزان از مفهوم و برگرفته از الهام آزاد او را به یکی از شاخص ترین شاعران «موج نو دوم» ترکیه، که به سروden اشعار بی‌مفهوم شهرت داشتند بدل کرد. به مرور زمان خشم و دلتگی جای شوق و دلستگی را در شعر او گرفت و از آن روحیه نقادانه تنها ناصلیدی ویران‌کننده‌ای به‌جا ماند. زبان و فرم شعری اش نیز دچار تحول شد و به نوشتن شعرهای بلند با بکارگیری دیوالگ‌های نمایشنامه‌ای روی آورد. سه مجموعه شعر «کجاست آنتیگونه؟»، «ترازدی‌ها» و «یعقوب ناخوانده» از آن جمله‌اند. با این‌که مفهوم سریوشیده اشعارش فهم آن‌ها را سخت می‌کرد اما دست‌کم هیچ‌گاه خود را مدافعانه شعر بی‌مفهوم نشان نداد و به تدریج از جریان شعری موج نو دوم جدا شد.

جان سخور از بکارگیری قabilت‌های نثر هم غافل نشد. نه تنها با شعرهای اش بلکه با نقدها و طرز زندگی اش نیز همواره بحث‌برانگیز بود. او با نوشتن مدام و تعداد کثیر اشعار منتشر شده‌اش همیشه به عنوان شاعری پرکار نظرها را به طرف خود جلب کرد.

از دیگر آثارش می‌توان به این عنوان‌ها اشاره کرد:

باغ نامیدن، نفت Petrol، آگوست کثیف، سفرنامه شاعر، از نو، شهر هتل‌ها و...
همچنین یک کتاب نثر که پس از مرگ شاعر منتشر شد.

اتفاق

روز به روز شکل اتفاق‌ام را به خود می‌گیرم
از نو می‌سازم این هستی نالان را
چه کسی می‌داند، شاید هم احساس می‌کنم
سرنوشت‌اش را
در حالی که تکه‌ای شاخه خشکیده را از درون می‌خورد
آن سرنوشت شگفت
حشره‌ای را که به شاخه بدل می‌شود.
نه شبیه مرگ است نه شبیه بی‌مرگی.

بعداز ظهر.
مثل یک صفحه گرامافون...
رنگ آبی مثل یک صفحه گرامافون در آسمان می‌چرخد
صدای اش پایین، خیلی پایین تو روی یک دیوار، واما دیوار انگار که دست کودکی باشد مشغول بستنی خوردن
لیریز شده و سرازیر می‌شود بوسه می‌زند بر گل‌های اناری که خاک را خونی کرده‌اند.
بوسیده می‌شوم در چمنستان سراپا سپید تنهایی ام
بی‌پایانی است فردا!

۸ آگوست ۱۹۲۸ در استانبول به‌دنیا آمد. دیپلم‌اش را در دیپلم‌ستان پسرانه استانبول گرفت. تحصیلاتش را در آموزشکده عالی تجارت نیمه‌کاره رها کرد و در کاپالی چارشی (بازار سنتی سریوشیده و مشهور استانبول) به تجارت فرش و اشیای عتیقه مشغول شد. از سال ۱۹۷۶ به بعد فقط به شعر پرداخت. در حالی که سرگرم گذراندن تعطیلاتش در کنار دریا بود دچار خونریزی مغزی شد و در ۲۸ می ۱۹۸۶ در یکی از بیمارستان‌های زادگاهش درگذشت.

اولين شعرش را در شانزده سالگی و در مجله استانبول منتشر کرد. مجموعه شعرهایی را که در دوران جوانی اش در نشریات و مجلات مختلف منتشر کرده بود، در نخستین کتاب شعرش با نام «عصرگاه» *İkindi st* جمع‌آوری کرد. این کتاب تحت تأثیر جریان شعر غریب است. شعرهایی سرشار از تگریش مشتاق به زندگی که رنگ‌مایه اصلی‌شان را احساسات و سرگردانی‌های جوانی شکل می‌دهد. در ۱۹۵۱ مجله « نقطه » *Nokta* را منتشر کرد. انتشار این مجله سبب شد تا با شاعران و نویسندهای جوان آشنا شود. دومین کتاب شعرش با عنوان *Dirlik D zenlik* که هفت سال پس از نخستین کتاب‌اش به‌چاپ رسید، محصول همین دوران است. حل شدن تفکر و معنا در زبان، جستجو برای لحن و بیان خاص و استفاده از ابزار طنز برای نقد جامعه از خصوصیات بارز اشعار این کتاب

مفهوم‌های
سايه در گردنش است میان شب و خیال‌ها از یکدیگر می‌ترسند.
فروودگاه
خورشید به سرعت می‌ایستد
یکی هست از مسافران
از آسمانی تدبیمی به فروودگاهی دیگر
تو یک تناسب هستی - تابستان‌ها
می‌گرددند درون روزهای زمستان -
با دو چمدان بزرگ
مثل یک چیزهایی ناقص‌اند،
سرگشتنگی‌ام.
و مساحت معلق حضور در بودن،
با پرواز پرندگان در خلا
چیزی به سرعت می‌ایستد
یک هواپیما‌گویی هزار هواپیما
یک روز بعد از ظهر گویی هر روز
چیزهایی میان همه‌چیز است -